

D ů v o d y:

V otázce členství dovolatele poukazuje odvolací soud právem k přednesu žalovaného, že členem družstva nebyl. Názor dovolatelův, že toto tvrzení nelze míti za prokázané, protože nebyl proveden důkaz slyšením stran, jest lichý, ana si nemůže strana stěžovati proto, že soud jejímu přednesu uvěřil bez důkazů. Plyne to ze zákonné (§ 178 c. ř. s.) povinnosti strany, by uvedla skutkové okolnosti podle pravdy, a z předpisu § 266 c. ř. s., že se k tomu, by soudní doznání skutečností bylo účinné, nevyžaduje, by bylo přijato odpůrcem. Výtky dovolatelovy, že se odvolací soud nezabýval dovolatelovými tvrzeními v prvé stolici, zakládajícími poměr sui generis, o čemž prý nabídl důkaz svědky, a že se nezabýval tvrzením žalovaného, že všem závazkům plně dostál, a že neprovedl důkazy v tomto směru nabízené, jsou příliš povšechné (§ 507 čís. 2 c. ř. s.), by mohly opodstatniti dovolací důvod vadnosti řízení podle § 503 čís. 2 c. ř. s. Vytýkaný rozpor se spisy (§ 503 čís. 3 c. ř. s.) ohledně nabídnutí důkazu svědkem N-em není pro spor rozhodný, neboť v podstatě správně dolíčily již nižší soudy, že ředitel družstva František P. sám nemohl povinné nájemné prominouti, nejso k tomu oprávněn ani formálně podle § 6 stanov, a § 18 odst. 2 družst. zák. ani věcně vzhledem k § 50 nař. z 19. července 1923 čís. 160 sb. z. a n. Z téhož důvodu nesejde ani na tom, zda prvý soud, slyšev o této skutečnosti jen předsedu družstva ad informandum, porušil zásady a předpisy soudního řádu. Po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) vytýká dovolání odvolacímu soudu, že je mylným jeho právní názor, že šlo o poměr nájemní, ano stanovené nájemné jen formálně a od jeho požadování bylo upuštěno. Avšak bylo již k dovolacímu důvodu rozporu se spisy vyloženo, že prohlášení ředitele družstva Františka P-a v té příčině jest, i když se snad stalo, pro nedostatek oprávnění ředitele k takovému prohlášení právně bezvýznamné.

Čís. 8582.

Obecní zřízení pro Čechy (zákon ze dne 16. dubna 1864, čís. 7 z. zák.).

Požadavku připomenutí v dluhopisu, že se stalo usnesení osadního výboru, není vyhověno slovy »na základě příslušného usnesení místního výboru«, aspoň ne v tom smyslu, by druhá smluvní strana mohla důvěřovati podpisu místního představeného, že se usnesení skutečně stalo. Usnesení nemůže býti jinak označeno, než uvedením dne, měsíce a roku, kdy se stalo. Bez uvedení přesného data usnesení nemá doložka v dluhopisu významu a je na dluhopis pohlížeti tak, jako by v něm této doložky nebylo. Tento nedostatek nemůže býti nahrazen dopisem a napotomní knihovní žádostí, jsou-li podepsány zase jen místním představeným.

Žalující spořitelna domáhala se původně žalobou na osadě S. v Čechách zaplacení 4223 Kč a opírala žalobní nárok o to, že osada S. vzala u ní v roce 1917 zápůjčku za účelem úpisu válečné půjčky. Tato žaloba byla právoplatně zamítnuta, ježto osada S. neměla v době úpisu osadního zastupitelstva, nestalo se usnesení o vzetí zápůjčky a osoby podepsané na dlužním úpisu nebyly oprávněny zastupovati žalovanou osadu. Vzhledem k tomu domáhala se žalující spořitelna na těch, kdož podepsali dlužní úpis, náhrady škody. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Napadený rozsudek vychází shodně s rozsudkem první stolice z názoru, že žalovaní potvrdili svými podpisy na dluhopise ze dne 28. ledna 1917 nepravdu a že spořitelna, věřic v pravdivost jich potvrzení, dala se pohnouti, by poskytla zápůjčku osadě S. Nejvyšší soud vyložil názor svůj na věc v plenárním usnesení čis. 4321 sb. n. s., v němž se praví: Potřeba připomenutí, že stalo se usnesení, jakož i potřeba čtyř podpisů na listině má poskytnouti druhé smluvní straně záruku, že opravdu zachovány byly náležitosti předepsané obecním zřízením k vzniku závazku obce. Zákon chtěl tím chrániti důvěru druhé strany, jež pravidelně nemůže se účastniti aktů nutných k závazku obce (usnesení obecního zastupitelstva atd.) a jest odkázána na listinu jí předloženou. Tím nebylo řečeno, že osoby, jež podepsaly listinu, ručí svým jménem druhé smluvní straně, nedošlo-li k platnému závazku obce, i v případě, kde bylo patrné z listiny samotné, že nebyly splněny náležitosti předepsané k platnému závazku obce. Dluhopisem ze dne 28. ledna 1917 uznala a potvrdila (podle jeho doslovu) osada S. na základě příslušného usnesení místního výboru S. a souhlasného usnesení výboru místní obce Z. zápůjčku 4.000 K. Dluhopis ten, ověřený osmi podpisy, podepsali žalovaní F. jako místní představený, S. jako obecní představený a B. jako člen obecního výboru. Jak patrné z listiny i z pořadu podpisů, mohli tito dva poslední žalovaní potvrditi jen tolik, že došlo k usnesení obce Z., neboť podepsali za tuto obec. Usnesení toho nebylo třeba podle § 107 obec. zříz., jenž přenechává osadám, by si samy spravovaly své jmění, nebylo-li nic jiného ustanoveno zvláštní smlouvou, což se nedalo předpokládati, neboť dluhopis zněl jen na osadu S. jako dlužnici, jen tato osada zavazovala se jím k splacení zápůjčky, kterou jen ona přijala, a svolila ke vkladu práva zástavního. Spořitelně byl předpis § 107 nutně znám, věděla proto, že k platnosti závazku osady S. není třeba ani usnesení obecního výboru v Z. ani podpisů čtyř činovníků této obce, věděla dále, že podpisy těchto osob na dluhopise nemají vůbec právního účinku a neměla důvodu věřiti těmto osobám, že stalo se usnesení potřebné k závazkům osady S. Co do těchto dvou žalovaných není oprávněn názor, že spořitelna dala se jich podpisy pohnouti k zápůjčce ve prospěch osady. Totéž, ač z jiného důvodu, platí i co do žalovaného F-a. Potřebě

připomenutí v dluhopise, že stalo se usnesení osadního výboru, nebylo vyhověno slovy: »na základě příslušného usnesení místního výboru atd.«, aspoň ne v tom smyslu, by spořitelna jako druhá smluvní strana mohla důvěřovati podpisu tohoto žalovaného, že se usnesení takové skutečně stalo. Usnesení nemůže býti označeno jinak, než uvedením dne, měsíce a roku, kdy se stalo. Jen v tomto případě může druhá smluvní strana tvrditi a dokázati v případném sporu, že došlo skutečně k usnesení. Žalovaný F. namítl skutečně tento nedostatek dluhopisu a soud první stolice se jím zabýval. Námitka ta nebyla v opravném řízení výslovně opakována, ale jde o předpoklad žalobního nároku, přesvědčivost dluhopisu, k němuž musí soud přihlídnouti při právním posouzení věci, i když nebyl nedostatek jeho výslovně tvrzen, neboť žalobní nárok jest opřen především o tento dluhopis jako základní průvodní prostředek. Bez uvedení přesného data usnesení nemá doložka v dluhopise významu, a je na dluhopis pohlížeti tak, jakoby v něm doložky té nebylo. Nedostatek ten nemohl býti nahrazen dopisem ze dne 27. listopadu 1916, jenž byl podepsán jen žalovaným F-em, ježto dluhopis mohl býti vzhledem k předpisu §§ 55, 108 a 111 obecn. zřiz. doplněn jen listinou podepsanou čtyřmi osobami. To platí též o dodatné knihovní žádosti podepsané jen tímž žalovaným, nedostávalo se tudíž dluhopisu jedné z nutných náležitostí § 55 obecn. zřiz., šlo o formální vadu zřejmou z listiny na první pohled, což vylučovalo důvěru žalující spořitelny jako nezbytnou podmínku nároku na náhradu škody vzneseného proti osobám, jež podepsaly dluhopis ten.

Čís. 8583.

Byl-li povolen odklad exekuce k vydobytí zastupitelného činu (§ 353 ex. ř.), nelze pokračovati ani v pravoplatně již povolené exekuci k vydobytí nároku, by dlužník složil zálohu na náklady, jež vzniknou vykonáním zastupitelného činu třetí osobou.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1928, R II 334/28.)

Soud první stolice zamítl návrh dlužníka na odklad exekuce k vydobytí zálohy na výkon exekuce podle § 353 ex. ř. Rekursní soud povolil odklad exekuce. Důvody: Na základě rozsudku ze dne 20. prosince 1926 byla vymáhající straně usnesením procesního soudu ze dne 15. června 1928 povolena podle § 353 ex. ř. exekuce 1. k vymožení oprav škod na domě v rozsudku blíže označených zmocněním, že si vymáhající strana může dáti opravy stavitelem sama provést, 2. rozkazem, by povinná strana prozatím jako první zálohu na opravy složila 20.000 Kč do 8 dnů k rukám vymáhající strany a 3. zabavením předmětů povinné straně patřících k vydobytí útrat exekuční žádosti a dalších exekučních útrat. Usnesením ze dne 27. srpna 1928 povolil exekuční soud odklad podle § 353 ex. ř. až do pravoplatného